

Risk Management Plan 2023

**HYDRO - INFORMATICS INSTITUTE
(PUBLIC ORGANIZATION)**

แผนบริหารความเสี่ยง

สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน)

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

HII

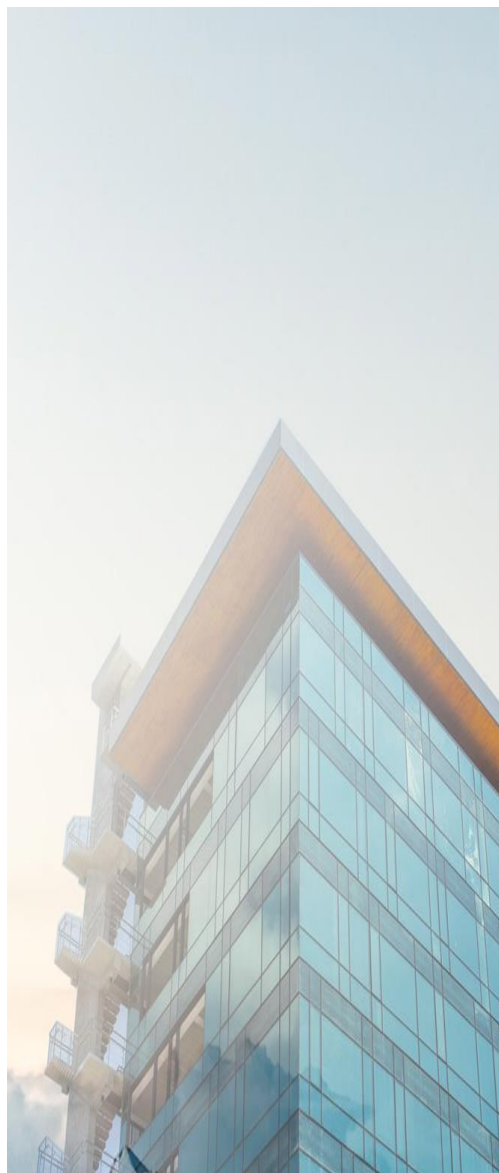
คำนำ

การบริหารความเสี่ยงเป็นหน้าที่ของทุกคนในองค์กรตั้งแต่ผู้บริหารจนถึงเจ้าหน้าที่ทุกระดับ เพราะการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพ ต้องเริ่มตั้งแต่การกำหนดกลยุทธ์ด้วยการมองภาพรวมทั้งหมดยขององค์กร โดยคำนึงถึงเหตุการณ์หรือปัจจัยเสี่ยงที่สามารถส่งผลกระทบต่อมูลค่ารวมขององค์กร แล้วกำหนดแผนการจัดการความเสี่ยง เพื่อให้ความเสี่ยงขององค์กรอยู่ในระดับที่สามารถยอมรับและจัดการได้ เพื่อการสร้างหลักประกันที่องค์กรจะสามารถบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน) ได้จัดทำแผนบริหารความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ขึ้น เพื่อให้ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานทุกฝ่ายมีความเข้าใจถึงกระบวนการบริหารความเสี่ยง สามารถดำเนินการบริหารความเสี่ยงตามกระบวนการบริหารความเสี่ยงที่ได้กำหนดไว้ในแผน ซึ่งเป็นการลดมูลเหตุและโอกาสที่จะเกิดความเสียหายให้ระดับความเสี่ยงและขนาดของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นอยู่ในระดับที่สามารถยอมรับ ประเมิน ควบคุม และตรวจสอบได้อย่างมีระบบ

แผนบริหารความเสี่ยงนี้ จะบรรลุวัตถุประสงค์ตามความคาดหวังได้ก็ต่อเมื่อได้มีการนำแผนไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมของผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานทุกฝ่าย ทุกกลุ่มงาน ที่จะให้ความร่วมมือในการนำไปดำเนินการต่อ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าแผนบริหารความเสี่ยงฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์แก่การปฏิบัติงานของบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกระดับ รวมทั้งเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนางานของสถาบันฯ ต่อไป

สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน)
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

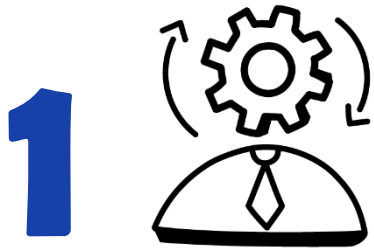
Hydro - Informatics Institute
(Public Organization)

สารบัญ

	หน้า
ส่วนที่ 1 การบริหารความเสี่ยงของ สสน.	1
1. หลักการและเหตุผล	2
2. วัตถุประสงค์ของแผนบริหารความเสี่ยง	2
3. เป้าหมาย	3
4. นโยบายการบริหารความเสี่ยง	3
5. กระบวนการบริหารความเสี่ยง	3
6. โครงสร้างการบริหารความเสี่ยงและแนวทางการดำเนินงาน	8
ส่วนที่ 2 การระบุความเสี่ยง การวิเคราะห์และการประเมินความเสี่ยง	10
ส่วนที่ 3 แผนมาตรการจัดการความเสี่ยง	14
ภาคผนวก	18
ก แบบสอบถาม	19
ข แบบวิเคราะห์ความเสี่ยง (Bow Tie Diagram)	24
ค ข้อมูลพื้นฐานของ สสน.	25
ง คณะอนุกรรมการบริหารความเสี่ยง	29

การบริหารความเสี่ยงของ สสน.

1. หลักการและเหตุผล

การบริหารความเสี่ยงเป็นเครื่องมือทางกลยุทธ์ที่สำคัญตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี ที่จะช่วยให้การบริหารงานและการตัดสินใจด้านต่างๆ อาทิ การวางแผน การกำหนดกลยุทธ์ การติดตามควบคุม และประเมินผลการปฏิบัติงาน ตลอดจนการใช้ทรัพยากรต่างๆ อย่างเหมาะสม มีประสิทธิภาพมากขึ้น และลดการสูญเสียและโอกาสที่ทำให้เกิดความเสียหายแก่องค์กร

ภายใต้สภาวะการดำเนินงานของทุกๆ องค์กรล้วนแต่มีความเสี่ยง ซึ่งเป็นความไม่แน่นอนที่อาจส่งผลกระทบต่อการทำงานหรือเป้าหมายขององค์กร จึงจำเป็นต้องมีการจัดการความเสี่ยงเหล่านั้นอย่างเป็นระบบ โดยการระบุความเสี่ยงว่ามีปัจจัยเสี่ยงใดบ้างที่กระทบต่อการดำเนินงานหรือเป้าหมายขององค์กร วิเคราะห์ความเสี่ยงจากโอกาสและผลกระทบที่เกิดขึ้น จัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยง กำหนดแนวทางในการจัดการความเสี่ยง และต้องคำนึงถึงความคุ้มค่าในการจัดการความเสี่ยงอย่างเหมาะสม

นอกจากนี้ กระทรวงการคลัง ได้กำหนดหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานภาครัฐ พ.ศ. 2562 เพื่อให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 และตามกรอบแนวทางการประเมินองค์การมหาชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ของสำนักงาน ก.พ.ร. ได้กำหนดให้มีตัวชี้วัดบังคับด้านการกำกับดูแลกิจการและการพัฒนาองค์กร (องค์ประกอบที่ 4) โดยมีตัวชี้วัดย่อยด้านการบริหารความเสี่ยงเป็นส่วนหนึ่งของเกณฑ์วัดผลตัวชี้วัดดังกล่าวด้วย

ดังนั้น สสน. จึงได้จัดทำแผนบริหารความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ขึ้น สำหรับใช้เป็นแนวทางในการบริหารปัจจัยและควบคุมกิจกรรม รวมทั้งกระบวนการดำเนินการต่างๆ เพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหาย ให้ระดับของความเสี่ยงและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอยู่ในระดับที่สามารถยอมรับ ประเมิน ควบคุม และตรวจสอบได้อย่างมีระบบ

2. วัตถุประสงค์ของแผนบริหารความเสี่ยง

- 1) เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารความเสี่ยงของ สสน.
- 2) เพื่อให้ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงาน เข้าใจหลักการ และกระบวนการบริหารความเสี่ยงของ สสน.
- 3) เพื่อให้มีการปฏิบัติตามกระบวนการบริหารความเสี่ยงอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง
- 4) เพื่อเป็นเครื่องมือในการสื่อสารและสร้างความเข้าใจ ตลอดจนเชื่อมโยงการบริหารความเสี่ยงกับกลยุทธ์ ของ สสน.

3. เป้าหมาย

- 1) ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงาน มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการบริหารความเสี่ยง เพื่อนำไปใช้ในการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ และแผนปฏิบัติงานประจำปีให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด
- 2) ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงาน สามารถระบุความเสี่ยง วิเคราะห์ความเสี่ยง ประเมินความเสี่ยง และจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
- 3) สามารถนำแผนบริหารความเสี่ยงไปใช้ในการบริหารงานที่รับผิดชอบ
- 4) ความรับผิดชอบต่อความเสี่ยงและการบริหารความเสี่ยงถูกกำหนดขึ้นอย่างเหมาะสมทั่วทั้งองค์กร
- 5) การบริหารความเสี่ยงได้รับการปลูกฝังให้เป็นวัฒนธรรมขององค์กร

4. นโยบายการบริหารความเสี่ยง

สสน. ให้ความสำคัญกับการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร ให้เป็นไปอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ด้วยกระบวนการที่เหมาะสมและเป็นไปตามแนวปฏิบัติที่เป็นมาตรฐาน เพื่อสร้างการกำกับดูแลที่ดี จัดการความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญและส่งผลกระทบต่อวัตถุประสงค์การดำเนินงาน ชื่อเสียง และภาพลักษณ์ขององค์กร โดยมุ่งเน้นหลักการสำคัญดังนี้

- 1) ส่งเสริมให้การบริหารความเสี่ยงเป็นหนึ่งในวัฒนธรรมขององค์กรที่จำเป็นต้องดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลโดยการมีส่วนร่วมของผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ทุกคน
- 2) สื่อสาร และพัฒนาความรู้ความเข้าใจเรื่องการบริหารจัดการความเสี่ยงแก่บุคลากรในทุกระดับ เพื่อเสริมสร้างความตระหนักถึงประโยชน์และความสำคัญในการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์กร
- 3) จัดสรรทรัพยากรอย่างเพียงพอเพื่อบริหารจัดการความเสี่ยงให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
- 4) ติดตามและทบทวนความเสี่ยงให้สอดคล้องกับสภาวะแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง

5. กระบวนการบริหารความเสี่ยงของ สสน.

ความเสี่ยง (Risk) หมายถึง เหตุการณ์ที่มีความไม่แน่นอน และมีโอกาสเกิดขึ้นได้ในอนาคต ซึ่งส่งผลกระทบต่อหรือสร้างความเสียหาย (ทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน) หรือก่อให้เกิดความล้มเหลวหรือลดโอกาสที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ กลยุทธ์ และเป้าหมายขององค์กร ทั้งนี้ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอยู่ในปัจจุบันไม่ใช่ความเสี่ยงแต่เป็นปัญหาที่ต้องแก้ไข ความเสี่ยงมี 3 ความหมายสำคัญที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- 1) เหตุการณ์ (Event): เหตุการณ์โดยทั่วไปสามารถเกิดขึ้นทั้งด้านบวกและด้านลบ อาจเป็นเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งหรือหลายเหตุการณ์ก็ได้ เหตุการณ์ด้านลบจะหมายถึงความเสี่ยง ด้านบวกหมายถึงโอกาส
- 2) ความไม่แน่นอน (Uncertainty): เป็นสถานการณ์ในอนาคตที่ไม่สามารถทำนายสภาวะล่วงหน้า ไม่คาดคิดว่าจะเกิดขึ้นหรือไม่ หรือปรากฏขึ้นอย่างไร การพิจารณาเหตุการณ์ควรคาดคะเนสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อกิจการในอนาคต

- 3) ความรุนแรง (Severity): เป็นการประเมินว่าแต่ละเหตุการณ์นั้นมีโอกาสที่จะเกิดมากน้อยเพียงใด และหากเกิดขึ้นแล้วจะส่งผลกระทบต่อองค์กรรุนแรงเพียงใด และนำมาจัดลำดับว่าปัจจัยเสี่ยงใดมีความสำคัญมากกว่ากันเพื่อจะได้กำหนดมาตรการตอบโต้กับปัจจัยเสี่ยงเหล่านั้นได้อย่างเหมาะสม

โดย สสน. ดำเนินการบริหารความเสี่ยงตามกระบวนการหลัก **6 ขั้นตอน** ดังนี้

1) การระบุความเสี่ยง เป็นการระบุความเสี่ยงที่องค์กรเผชิญอยู่ หรือความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร สสน. ใช้แบบสอบถามในการสำรวจความเสี่ยงขององค์กร โดยให้ผู้บริหาร หัวหน้างาน และผู้ที่เกี่ยวข้อง ระบุประเด็นความเสี่ยง และร่วมกันวิเคราะห์เพื่อสรุปประเด็นความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น โดยคำนึงถึงปัจจัยเสี่ยงทุกด้านที่อาจเกิดขึ้น แหล่งที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงทั้งจากภายในและภายนอกองค์กร รวมถึงความสัมพันธ์ระหว่างเหตุการณ์และผลที่อาจเกิดขึ้น เพื่อให้สามารถวิเคราะห์ผลกระทบและความรุนแรงของความเสี่ยง โดยดำเนินการระบุความเสี่ยงตามประเภทความเสี่ยง 6 ประเภท ได้แก่

- 1) ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk): ความเสี่ยงที่อาจเกิดจากการกำหนดแผนกลยุทธ์ที่ไม่เหมาะสม หรือความเสี่ยงเกิดจากการนำกลยุทธ์ไปใช้ไม่ถูกต้อง
- 2) ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน (Operation Risk): ความเสี่ยงที่เกิดจากกระบวนการทำงานที่ไม่มีประสิทธิภาพหรือไม่มีประสิทธิผล
- 3) ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk): ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการบริหารและควบคุมทางการเงินและงบประมาณขององค์กรให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผลกระทบทางการเงินที่เกิดจากปัจจัยภายนอก อาทิ ข้อบังคับเกี่ยวกับรายงานทางการเงินของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมบัญชีกลาง สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงานประมาณ รวมทั้ง การจัดสรรงบประมาณไม่เหมาะสม
- 4) ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ (Compliance Risk): ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับประเด็นข้อกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หลักเกณฑ์ ประกาศ หรือมติคณะรัฐมนตรี
- 5) ความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (Technology Risk): ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศในการดำเนินงานขององค์กร ซึ่งจะมีผลกระทบต่อระบบหรือการปฏิบัติงานขององค์กร อาทิ ความเสี่ยงที่เกิดจากภัยคุกคามทางไซเบอร์ (Cyber Threat)
- 6) ความเสี่ยงด้านความน่าเชื่อถือขององค์กร (Reputational Risk): ความเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อชื่อเสียง ความเชื่อมั่น และความน่าเชื่อถือขององค์กร

2) การประเมินความเสี่ยง เป็นการประเมินระดับความรุนแรงของประเด็นความเสี่ยง ซึ่งประเมินจากโอกาสที่จะเกิด (Likelihood) และผลกระทบ (Impact) ที่อาจเกิดขึ้น โดย สสน. ได้วางแนวทางเบื้องต้นในการให้คะแนนระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) เพื่อเป็นแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

ตารางที่ 1 แนวทางการให้คะแนนโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงและความรุนแรงของผลกระทบ

ประเด็นที่พิจารณา	ระดับคะแนน				
	1 = น้อยมาก	2 = น้อย	3 = ปานกลาง	4 = สูง	5 = สูงมาก
โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง					
ความถี่ในการเกิดเหตุการณ์หรือข้อผิดพลาดในการปฏิบัติงาน (เฉลี่ย)	5 ปี/ครั้ง	2-3 ปี/ครั้ง	1 ปี/ครั้ง	1-6 เดือน/ครั้ง ไม่เกิน 5 ครั้ง/ปี	1 เดือน/ครั้ง หรือมากกว่า
โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
ความรุนแรงของผลกระทบ					
มูลค่าความเสียหาย	< 1 หมื่นบาท	1 – 5 หมื่นบาท	5 หมื่นบาท – 2 แสนบาท	2 แสนบาท – 1 ล้านบาท	> 1 ล้านบาท
ผลกระทบต่อบุคลากร (ความมั่นคง/ปลอดภัย)	เดือดร้อนรำคาญ	บาดเจ็บเล็กน้อย	ขาดแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน/ บาดเจ็บต้องรักษา	รู้สึกไม่มั่นคงใน การทำงาน/ บาดเจ็บสาหัส	ไม่สามารถรักษาบุคลากร ไว้ได้/อันตรายถึงชีวิต
ผลกระทบต่อภาพลักษณ์	น้อยมาก	น้อย	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
ผลกระทบต่อการทำงานของบรรลุป้าหมาย	ไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานอย่างมีนัยสำคัญ	มีผลกระทบเล็กน้อยต่อการปฏิบัติงาน	มีผลให้การปฏิบัติงานล่าช้า/ หยุดชะงัก	กระทบต่อการบรรลุป้าหมายโครงการ/ กิจกรรม	กระทบต่อการบรรลุป้าหมายองค์กร
ผลกระทบต่อผู้รับบริการ	ไม่ได้รับความสะดวกเพียงเล็กน้อย	ไม่สะดวกและได้รับบริการล่าช้า	ไม่สามารถใช้บริการได้ชั่วคราว	ไม่พึงพอใจต่อบริการที่ได้รับ	ไม่ยินดีใช้บริการซ้ำ/ ต่อเนื่อง

ส่วนระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk) จะพิจารณาจากความสัมพันธ์ระหว่าง โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง และผลกระทบของความเสี่ยงต่อองค์กรว่าจะก่อให้เกิดความเสี่ยงในระดับใด โดยได้กำหนดแนวทางไว้ 4 ระดับ ได้แก่ สูงมาก สูง ปานกลาง และต่ำ แสดงเป็นแผนภูมิความเสี่ยง ดังนี้

แผนภูมิที่ 1 ความเสี่ยง (Risk Profile)

โอกาส \ ผลกระทบ	น้อยมาก (1)	น้อย (2)	ปานกลาง (3)	สูง (4)	สูงมาก (5)
(5) สูงมาก	5	10	15	20	25
(4) สูง	4	8	12	16	20
(3) ปานกลาง	3	6	9	12	15
(2) น้อย	2	4	6	8	10
(1) น้อยมาก	1	2	3	4	5

ระดับความเสี่ยง = โอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ x ความรุนแรงของเหตุการณ์ต่างๆ (Likelihood x Impact) ซึ่งจัดแบ่งเป็น 4 ระดับ สามารถแสดงเป็นแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile) แบ่งพื้นที่เป็น 4 ส่วน โดยมีแนวทางการจัดแบ่งคะแนนการประเมินความเสี่ยง ดังนี้

ตารางที่ 2 แนวทางการจัดแบ่งคะแนนการประเมินความเสี่ยง

ระดับความเสี่ยง	ระดับคะแนน	ความหมาย
ต่ำ (Low)	1 - 5	ยอมรับได้ภายใต้การควบคุมที่มีอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งไม่ต้องดำเนินการใดๆ เพิ่มเติม
ปานกลาง (Medium)	6 - 10	ยอมรับความเสี่ยงได้ แต่ต้องมีแผนควบคุมความเสี่ยง
สูง (High)	11 - 16	ต้องมีแผนลดความเสี่ยง เพื่อให้ความเสี่ยงนั้นลดลงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
สูงมาก (Extreme)	17 - 25	ต้องมีแผนลดความเสี่ยงและประเมินซ้ำ หรืออาจต้องถ่ายโอนความเสี่ยง

3) การจัดการความเสี่ยง เป็นการจัดการให้โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงลดลงหรือผลกระทบของความเสียหายจากเหตุการณ์ความเสี่ยงลดลงอยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้ โดยมีการจัดการความเสี่ยงตามแนวทาง ดังนี้

ตารางที่ 3 แนวทางการจัดการความเสี่ยง

ความเสี่ยงต่ำ		
การยอมรับ (Take)	รับความเสี่ยงไว้ โดยไม่ดำเนินการใดๆ แต่ควรมีมาตรการติดตามอย่างใกล้ชิด เพื่อรองรับผลที่จะเกิดขึ้น	
	ความเสี่ยงปานกลาง	ความเสี่ยงสูง
การลดหรือควบคุม (Treat)	การลดโอกาสเกิด หรือลดความเสียหาย โดยการจัดระบบการควบคุม หรือเปลี่ยนแปลงขั้นตอนบางส่วนของกิจกรรมหรือโครงการที่นำไปสู่เหตุการณ์ความเสี่ยง	
การหยุดหรือหลีกเลี่ยง (Terminate)	ความเสี่ยงที่ไม่สามารถยอมรับและต้องจัดการให้ความเสี่ยงนั้นไปอยู่นอกเงื่อนไขการดำเนินงาน เช่น หยุด/ยกเลิกการดำเนินงานที่ทำให้เกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง	
การถ่ายโอนความเสี่ยง (Transfer)	ความเสี่ยงที่สามารถโอนไปให้ผู้อื่นได้ เช่น การทำประกันภัย/ประกันทรัพย์สิน กับบริษัทประกัน การจ้างบุคคลภายนอกหรือการจ้างบริษัทภายนอกมาจัดการในงานบางอย่างแทน	

4) การสื่อสาร รายงาน และติดตามผล

เมื่อจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงแล้ว สสน. จะดำเนินการเผยแพร่สื่อสารไปยังผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ทุกคนเพื่อสร้างความตระหนัก ความเข้าใจ และการมีส่วนร่วมของกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง และดำเนินการรายงานและติดตามผลเป็นระยะ เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าได้มีการดำเนินงานอย่างถูกต้องและเหมาะสม โดยมีเป้าหมายในการติดตามผล คือ เป็นการประเมินคุณภาพและความเหมาะสมของวิธีการจัดการความเสี่ยง รวมทั้งติดตามผลการจัดการความเสี่ยงที่ได้มีการดำเนินการไปแล้วว่าบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของการบริหารความเสี่ยงหรือไม่ โดยต้องสอบถามดูว่า วิธีการบริหารจัดการความเสี่ยงใดมีประสิทธิภาพดีก็ให้ดำเนินการต่อไป หรือวิธีการบริหารจัดการความเสี่ยงใดควรปรับเปลี่ยน และรายงานผลให้ผู้บริหารทราบ พร้อมทั้งได้กำหนดระยะเวลาการติดตามผลเป็น 2 ลักษณะ คือ

- 1) การติดตามผลเป็นรายครั้ง (Separate Monitoring) เป็นการดำเนินการติดตาม ตามรอบระยะเวลาที่กำหนด เช่น ทุก 3 เดือน 6 เดือน 9 เดือน หรือทุกสิ้นปี เป็นต้น
- 2) การติดตามผลในระหว่างการปฏิบัติงาน (Ongoing Monitoring) เป็นการติดตามที่รวมอยู่ในการดำเนินงานต่างๆ ตามปกติขององค์กร

5) การประเมินผลการบริหารความเสี่ยง

หลังจากดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงแล้ว จะต้องทำสรุปรายงานผลและประเมินผลการบริหารความเสี่ยงประจำปีต่อคณะกรรมการ สสน. เพื่อให้มั่นใจว่าการบริหารความเสี่ยงเป็นไปอย่างเหมาะสม เพียงพอ ถูกต้อง และมีประสิทธิผล มาตรการหรือกลไกการควบคุมความเสี่ยงที่ดำเนินการสามารถลดและควบคุมความเสี่ยงที่เกิดขึ้นได้จริงและอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ หรือต้องจัดหามาตรการหรือตัวควบคุมอื่นเพิ่มเติม เพื่อให้ความเสี่ยงที่ยังเหลืออยู่หลังมีการจัดการ อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ และให้องค์กรมีการบริหารความเสี่ยงอย่างต่อเนื่องจนเป็นวัฒนธรรมในการดำเนินงาน

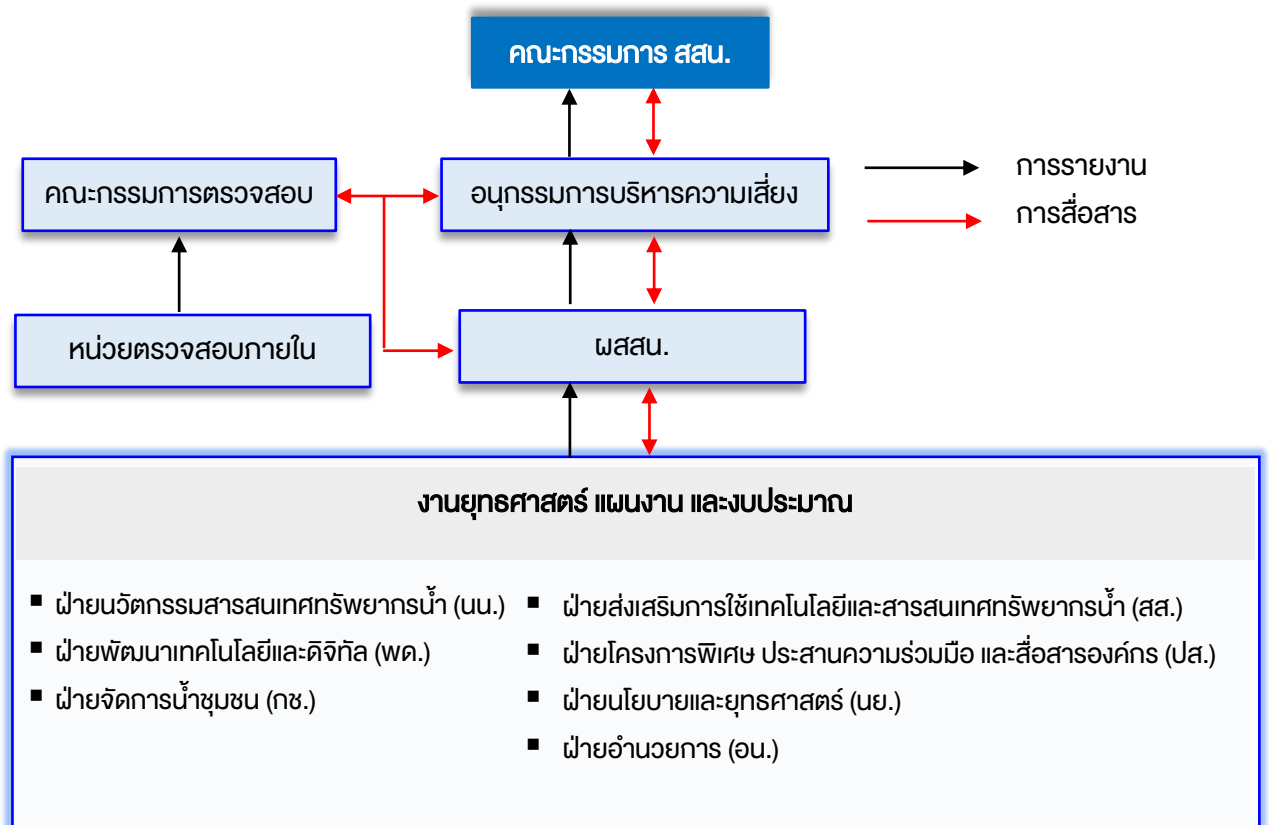
6) การทบทวนการบริหารความเสี่ยง

การทบทวนแผนบริหารความเสี่ยง เป็นการทบทวนประสิทธิภาพของแนวการบริหารความเสี่ยงในทุกขั้นตอน เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาแผนงานในการบริหารความเสี่ยงให้ทันสมัยและเหมาะสมกับการปฏิบัติงานจริงเป็นประจำทุกปี

6. โครงสร้างการบริหารความเสี่ยงและแนวทางการดำเนินงาน

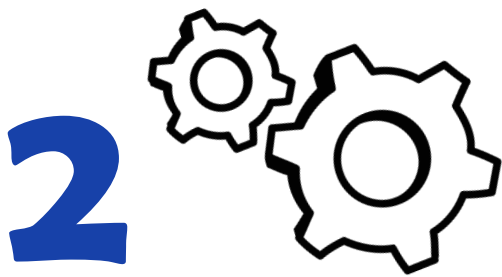
สสน. ได้กำหนดโครงสร้างการบริหารความเสี่ยงและแนวทางการบริหารความเสี่ยงที่ให้ทุกฝ่ายร่วมกันขับเคลื่อนการบริหารความเสี่ยงตามกระบวนการหลัก 6 ขั้นตอน โดยมีงานยุทธศาสตร์ แผนงาน และงบประมาณเป็นผู้ประสานงานกลาง และนำเครื่องมือ ได้แก่ แบบสอบถาม และแบบวิเคราะห์ความเสี่ยง เข้ามาปรับใช้ในการดำเนินงานเพื่อให้กระบวนการบริหารความเสี่ยงเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนี้

รูปที่ 1 โครงสร้างการบริหารความเสี่ยงของ สสน.

ตารางที่ 4 แนวทางการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารความเสี่ยงของ สสน

กระบวนการ	แนวทางการดำเนินงาน	ผู้รับผิดชอบ
1. ระบุความเสี่ยง	<p>1.1 สํารวจประเด็นความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กรด้วย <i>แบบสอบถาม (ภาคผนวก ก)</i></p> <p>1.2 ประชุมร่วมกับ ผสสน. เพื่อพิจารณาคัดกรองประเด็นความเสี่ยงเข้าสู่กระบวนการวิเคราะห์ และจัดการ (หมายเหตุ: *การสำรวจประเด็นความเสี่ยงระดับองค์กร ประกอบด้วยประเภทความเสี่ยง 6 ด้าน ได้แก่ ด้านกลยุทธ์ ด้านการปฏิบัติงาน ด้านการเงิน ด้านการปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบ ข้อบังคับ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านความน่าเชื่อถือขององค์กร)</p>	<p>ผสสน. รอง ผสสน. ผอ. ฝ่าย งานยุทธศาสตร์ฯ</p>
2. ประเมินความเสี่ยง	<p>2.1 ประชุมผู้เกี่ยวข้อง เพื่อวิเคราะห์ความเสี่ยงแต่ละประเด็นด้วย <i>แบบวิเคราะห์ความเสี่ยง (Bow Tie Diagram) (ภาคผนวก ง)</i> รวมถึงทบทวนการบริหารจัดการประเด็นความเสี่ยงที่ต่อเนื่องจากปีที่ผ่านมา</p>	<p>ทุกฝ่าย ผู้เกี่ยวข้อง ตามประเด็นความเสี่ยง และงานยุทธศาสตร์ฯ</p>
3. จัดการความเสี่ยง	<p>3.1 จัดทำแผนบริหารความเสี่ยง เสนอ ผสสน. คณะอนุกรรมการฯ พิจารณาให้ความเห็น และเสนอคณะกรรมการ สสน. พิจารณาให้ความเห็นชอบ</p> <p>3.2 ดำเนินการจัดการความเสี่ยงตามแผนฯ</p>	<p>งานยุทธศาสตร์ฯ ร่วมกับเจ้าภาพ ประเด็นความเสี่ยง เจ้าภาพประเด็นความเสี่ยง</p>
4. รายงานและติดตามผล	<p>4.1 ติดตามผลการดำเนินงาน</p> <p>4.2 รายงานผลต่อ ผสสน. คณะอนุกรรมการฯ และ คณะกรรมการ สสน. ตามลำดับ</p>	<p>งานยุทธศาสตร์ฯ ร่วมกับเจ้าภาพ ประเด็นความเสี่ยง</p>
5. ประเมินผล	<p>ประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของแผน และปัจจัย</p>	<p>งานยุทธศาสตร์ฯ</p>
6. ทบทวนการบริหารความเสี่ยง	<p>แวดล้อมที่มีผลต่อการบริหารความเสี่ยง เพื่อนำไปสู่การทบทวน และปรับแผนให้เหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์</p>	<p>ร่วมกับเจ้าภาพ ประเด็นความเสี่ยง และทุกฝ่าย</p>

การระบุความเสี่ยง การวิเคราะห์และการประเมินความเสี่ยง

1. การระบุความเสี่ยง

สสน. ได้ดำเนินการวิเคราะห์และจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง โดยเริ่มจากการสำรวจความเสี่ยงด้วยแบบสอบถาม และวิเคราะห์ประเด็นความเสี่ยงร่วมกับผู้บริหาร หัวหน้างาน และผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อระบุความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น แล้วทำการประเมินความเสี่ยงตามแนวทางการประเมิน โดยประเมินจากโอกาส และผลกระทบของความเสี่ยงเพื่อทำการวิเคราะห์หาค่าและจัดลำดับความเสี่ยงที่ต้องดำเนินการ ซึ่งได้คัดเลือกประเด็นที่มีค่าคะแนนการประเมินความเสี่ยงที่ระดับปานกลาง – สูงมาก เพื่อนำมาบริหารจัดการในการลดความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ และมีมาตรการติดตามอย่างใกล้ชิดเพื่อรองรับผลที่จะเกิดขึ้น โดยมีประเด็นความเสี่ยง ดังนี้

Financial Risk

ความเสี่ยงด้านการเงิน

ประเด็นความเสี่ยง : การได้รับจัดสรรงบประมาณอุดหนุนประจำปีไม่เพียงพอต่อการบริหารจัดการภารกิจของ สสน.

ระดับความเสี่ยง ■ ความเสี่ยงสูง (15 คะแนน)

2. การวิเคราะห์และประเมินความเสี่ยง

สสน. ได้พิจารณาใช้แบบวิเคราะห์ความเสี่ยง (Bow Tie Diagram) เป็นเครื่องมือหลักในการวิเคราะห์และประเมินความเสี่ยงที่ครอบคลุม ทั้งสาเหตุ ผลกระทบ มาตรการจัดการเชิงป้องกันและเชิงแก้ไขที่มีอยู่ในปัจจุบันเชื่อมโยงกับสาเหตุและผลกระทบ และแผนมาตรการจัดการความเสี่ยงที่จะดำเนินการเพิ่มเติมรวมทั้งระดับคะแนนของความเสี่ยง โดยสามารถสรุปผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามแบบวิเคราะห์ความเสี่ยง (Bow Tie Diagram) ได้ดังนี้

Financial Risk

ความเสี่ยงด้านการเงิน

ประเด็นความเสี่ยง : การได้รับจัดสรรงบประมาณอุดหนุนประจำปีไม่เพียงพอต่อการบริหารจัดการภารกิจของ สสน.

6. ระดับความเสี่ยง “ก่อน” จัดการ	
โอกาสเกิด	5 สูงมาก
ความรุนแรง	3 ปานกลาง
ระดับความเสี่ยง	ความเสี่ยงสูง (15 คะแนน)

1. ประเด็นความเสี่ยง	
ระบุชื่อประเด็น	การได้รับจัดสรรงบประมาณอุดหนุนประจำปีไม่เพียงพอต่อการบริหารจัดการภารกิจของ สสน.
ผู้รับผิดชอบ (Owner)	ทุกฝ่าย

8. ระดับความเสี่ยง “หลัง” จัดการ	
โอกาสเกิด	4 สูง
ความรุนแรง	2 น้อย
ระดับความเสี่ยง	ความเสี่ยงปานกลาง (8 คะแนน)

2. สาเหตุของความเสี่ยง	
1	สำนักงบประมาณจัดสรรงบประมาณบุคคลากรให้ไม่เต็มอัตรา และจัดสรรงบประมาณเท่าเดิมทุกปี โดยไม่สอดคล้องกับค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริง
2	สำนักงบประมาณตัดลดงบประมาณโครงการ เนื่องจากโครงการบางส่วน ไม่ได้ถูกจัดให้เป็นโครงการสำคัญที่รัฐต้องให้การสนับสนุน

3. ผลกระทบที่เกิดขึ้น	
1	งบประมาณไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรและค่าใช้จ่ายพื้นฐานที่เกิดขึ้นจริง โดยเฉพาะค่าใช้จ่ายสวัสดิการสุขภาพที่เพิ่มสูงขึ้น
2	ไม่สามารถเพิ่มเจ้าหน้าที่ ผู้มีความสามารถในการคิด วิเคราะห์ และพัฒนางานตนเองได้ ในตำแหน่งงานต่างๆ ให้ครบถ้วนตามความต้องการในการดำเนินงานของ สสน.
3	การพัฒนาเทคโนโลยี และการขยายงานไม่สามารถดำเนินการได้ตามกรอบเป้าหมายการดำเนินงานการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศในการสนับสนุนการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศ
4	การบำรุงรักษาโครงสร้างพื้นฐานของระบบคลังข้อมูลน้ำแห่งชาติไม่ได้รับการสนับสนุนอย่างครอบคลุม
5	เงินสะสมลดลงอย่างต่อเนื่อง จากการนำมาใช้สมทบเพื่อการดำเนินงานในส่วนที่มีความจำเป็น แต่ได้รับการจัดสรรงบประมาณไม่เพียงพอ

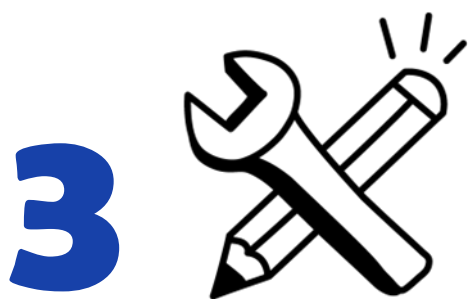
4. มาตรการจัดการเชิงป้องกันที่มีอยู่ปัจจุบัน		เชื่อมโยงกับสาเหตุที่ #	ผู้รับผิดชอบ
1	เชิญผู้บริหารระดับสูงของสำนักงบประมาณ และเจ้าหน้าที่ซึ่งดูแลงบประมาณของ สสน. เยี่ยมชมผลงานของ สสน. เพื่อให้มีความเข้าใจและเห็นความสำคัญในการทำการกิจของ สสน. ที่มีต่อการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศ	1, 2	นย.
2	เสนอโครงการของ สสน. เพื่อบรรจุเข้าเป็นโครงการสำคัญในแผนพัฒนาระดับประเทศ เช่น แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ อ.13 แผนมาตรการรองรับฤดูฝน 2565 โครงการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์ชาติ เป็นต้น	2	ทุกฝ่าย

5. มาตรการจัดการเชิงแก้ไขที่มีอยู่ปัจจุบัน		เชื่อมโยงกับผลกระทบที่ #	ผู้รับผิดชอบ
1	ปรับแผนโครงการให้สอดคล้องกับงบประมาณที่ได้รับ	3	ทุกฝ่าย
2	ขออนุมัติใช้เงินสะสม ในส่วนงบบุคลากร งบดำเนินงาน และงบโครงการที่ได้รับจัดสรรไม่เพียงพอ	1, 3	ทุกฝ่าย
3	นำระบบการจ้างผู้ปฏิบัติงานแบบมีระยะเวลากำหนด โดยใช้งบประมาณโครงการ	1, 2	ทุกฝ่าย
4	ศึกษาหลักเกณฑ์การขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากแหล่งกองทุนต่าง ๆ ของประเทศ และเสนอขอรับการจัดสรรงบประมาณโครงการ เช่น กองทุน ววน. กองทุนดิจิทัล งบกลาง เงินอุดหนุนจากภาครัฐ และเอกชน	3	ทุกฝ่าย
5	กำหนดหลักเกณฑ์การเก็บและใช้เงินสะสม (2565)	4	อน.
6	ปรับปรุงระเบียบสวัสดิการในส่วนองค้ำรักษาพยาบาล เพื่อใช้กับบุคลากรที่เริ่มงานใหม่ (2565)	1	นย.

7. แผนมาตรการจัดการความเสี่ยง		เชื่อมโยงกับสาเหตุที่ #	เชื่อมโยงกับผลกระทบที่ #	ระยะเวลาดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
1	สร้างความมั่นคงและยั่งยืนขององค์กร	-	1,2,3,4,5	ม.ค. - ก.ย. 66	นย. ปส. อน. และ คณะผู้บริหาร
2	แต่งตั้งคณะทำงานเฉพาะกิจที่มาจากตัวแทนของแต่ละฝ่าย เพื่อขับเคลื่อนกิจกรรมตามแนวทางการหารายได้ของ สสน.	-	3	ก.พ. 66	อน. ร่วมกับทุกฝ่าย
3	ทบทวนความเหมาะสมเรื่อง การกำหนดค่าธรรมเนียม ค่าบำรุง ค่าตอบแทน และค่าบริการในการดำเนินกิจการ	-	5	ม.ค. - มี.ย. 66	อน.
4	ผลักดันให้ สสน. เข้าร่วมเป็นหน่วยงานที่มีภารกิจหรือให้บริการที่เข้าลักษณะเป็นหน่วยงานโครงสร้างพื้นฐานสำคัญทางสารสนเทศ ตามประกาศคณะกรรมการการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ	2	4	มี.ค. - ก.ย. 66	พด. อน. นย.
5	ศึกษาความเป็นไปได้ในการนำระบบประกันสุขภาพกลุ่มมาใช้เพื่อโอนความเสี่ยงและภาระทางงบประมาณด้านค่ารักษาพยาบาลบุคลากรและครอบครัวของ สสน.	1	1,5	ม.ค. - ก.ย. 66	นย.
6	ควบคุมค่าใช้จ่ายด้านสาธารณูปโภค	-	1,5	ม.ค. - มี.ย. 66	อน. กช.

แผนมาตรการจัดการความเสี่ยง

แผนมาตรการจัดการความเสี่ยง

จากการวิเคราะห์และประเมินความเสี่ยง ประเด็นความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk) : การได้รับจัดสรรงบประมาณอุดหนุนประจำปีไม่เพียงพอต่อการบริหารจัดการภารกิจของ สสน. ด้วยแบบวิเคราะห์ความเสี่ยง (Bow Tie Diagram) ได้กำหนดแผนมาตรการจัดการความเสี่ยงไว้ ดังนี้

ตารางที่ 5 สรุปแผนมาตรการจัดการความเสี่ยง

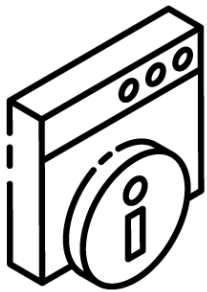
ประเด็นความเสี่ยง	แผนมาตรการจัดการความเสี่ยง
การได้รับจัดสรรงบประมาณอุดหนุนประจำปีไม่เพียงพอต่อการบริหารจัดการภารกิจของ สสน.	1. สร้างความมั่นคงและยั่งยืนขององค์กร
	2. แต่งตั้งคณะทำงานเฉพาะกิจที่มาจากตัวแทนของแต่ละฝ่าย เพื่อขับเคลื่อนกิจกรรมตามแนวทางการหารายได้ของ สสน.
	3. ทบทวนความเหมาะสมเรื่อง การกำหนดค่าธรรมเนียม ค่าบำรุง ค่าตอบแทน และค่าบริการในการดำเนินกิจการ
	4. ผลักดันให้ สสน. เข้าร่วมเป็นหน่วยงานที่มีภารกิจหรือให้บริการที่เข้าลักษณะเป็นหน่วยงานโครงสร้างพื้นฐานสำคัญทางสารสนเทศ ตามประกาศคณะกรรมการการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ
	5. ศึกษาความเป็นไปได้ในการนำระบบประกันสุขภาพกลุ่มมาใช้เพื่อโอนความเสี่ยงและภาระทางงบประมาณด้านค่ารักษาพยาบาลบุคลากรและครอบครัวของ สสน.
	6. ควบคุมค่าใช้จ่ายด้านสาธารณูปโภค

โดยแต่ละแผนมาตรการจัดการความเสี่ยงได้กำหนดรายละเอียดกิจกรรม ระยะเวลาดำเนินการ และผู้รับผิดชอบ ดังนี้

แผนกิจกรรมตามมาตรการจัดการความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

แผนกิจกรรมตามมาตรการจัดการความเสี่ยง	ระยะเวลา ดำเนินการ	ผลผลิต	ผู้รับผิดชอบ
ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk)			
การได้รับจัดสรรงบประมาณอุดหนุนประจำปีไม่เพียงพอต่อการบริหารจัดการภารกิจของ สสน.			
1. สร้างความมั่นคงและยั่งยืนขององค์กร	ม.ค. – ก.ย. 66		
1.1 จัดทำแผนปฏิบัติการสร้างความมั่นคงและยั่งยืนขององค์กร ประจำปี พ.ศ. 2566	ม.ค. – เม.ย. 66	แผนปฏิบัติการสร้างความมั่นคงและยั่งยืนขององค์กร ประจำปี พ.ศ. 2566 ที่คณะกรรมการ สสน. เห็นชอบ	นย. ปส. อน.
1.2 ประเมิน ติดตาม การปฏิบัติงานตามแผน ฯ และวิเคราะห์สถานะทางการเงิน โดยคณะผู้บริหาร ทุกไตรมาส	พ.ค. – ก.ย. 66	ผลการดำเนินงานตามเป้าหมายที่กำหนด และข้อเสนอแนะเพื่อการดำเนินงานในอนาคต	คณะผู้บริหาร
2. แต่งตั้งคณะทำงานเฉพาะกิจที่มาจากตัวแทนของแต่ละฝ่าย เพื่อขับเคลื่อนกิจกรรมตามแนวทางการหารายได้ของ สสน.	ก.พ. 66	มีคณะทำงานร่วมกันระหว่างฝ่าย 2 คณะ ดังนี้ 1. คณะทำงานขับเคลื่อนกลยุทธ์ด้านความมั่นคงและยั่งยืนของ สสน. 2. คณะทำงานพัฒนาเทคโนโลยี นวัตกรรม และผลิตภัณฑ์ของ สสน.	อน. ร่วมกับทุกฝ่าย
3. ทบทวนความเหมาะสมเรื่อง การกำหนดค่าธรรมเนียม ค่าบำรุง ค่าตอบแทน และค่าบริการในการดำเนินกิจการ	ม.ค. – มี.ย. 66	อัตราการเรียกเก็บค่าธรรมเนียม ค่าตอบแทน ค่าบำรุงสถานที่ และค่าบริการ ที่สมเหตุสมผล	อน. ร่วมกับทุกฝ่าย
4. พลิกคืนให้ สสน. เข้าร่วมเป็นหน่วยงานที่มีภารกิจหรือให้บริการที่เข้าลักษณะเป็นหน่วยงานโครงสร้างพื้นฐานสำคัญทางสารสนเทศ ตามประกาศคณะกรรมการการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ	มี.ค. – ก.ย. 66		พด. อน. นย.

แผนกิจกรรมตามมาตรการจัดการความเสี่ยง	ระยะเวลา ดำเนินการ	ผลผลิต	ผู้รับผิดชอบ
4.1 สร้างความเข้าใจให้กับสำนักงานคณะกรรมการการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ (สกมช.) ที่มีบทบาทในการกำหนดให้เป็นหน่วยงานโครงสร้างพื้นฐานสำคัญทางสารสนเทศ (Critical Information Infrastructure : CII) โดยการประชุมหารือ การดำเนินงาน คลังข้อมูลน้ำแห่งชาติ ฯลฯ	มี.ค. - เม.ย 66	คณะกรรมการ ฯ รับทราบภารกิจ และเห็นความสำคัญของคลังข้อมูลน้ำแห่งชาติ ในฐานะ หน่วยงานโครงสร้างพื้นฐานสำคัญทางสารสนเทศ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของประเทศ	พด. อน. นย.
4.2 ยื่นคำขอให้ สสน. เป็นหน่วยงานโครงสร้างพื้นฐานสำคัญทางสารสนเทศ (Critical Information Infrastructure : CII)	เม.ย. - ก.ย. 66	คำขอเป็นหน่วยงานโครงสร้างพื้นฐานสำคัญทางสารสนเทศ (Critical Information Infrastructure : CII)	พด. อน. นย.
5. ศึกษาความเป็นไปได้ในการนำระบบประกันสุขภาพกลุ่มมาใช้เพื่อโอนความเสี่ยงและการวางงบประมาณด้านค่ารักษาพยาบาลบุคลากรและครอบครัวของ สสน.	ม.ค. - ก.ย. 66	ข้อสรุปในการนำระบบประกันสุขภาพกลุ่มมาใช้ในการบริหารงานบุคคล	นย. (งานบริหารทรัพยากรบุคคล) อน. (งานนิติการ)
6. แนวทางการควบคุมค่าใช้จ่ายด้านสาธารณูปโภค	ม.ค. - มิ.ย. 66		อน. กช.
6.1 ติดตั้งระบบพลังงานแสงอาทิตย์ เพื่อลดภาระค่าไฟฟ้าของ สสน.	ม.ค. - มิ.ย. 66	มีระบบพลังงานแสงอาทิตย์ สำหรับลดภาระค่าไฟฟ้าของ สสน. ในอนาคต	อน. กช.
6.2 ควบคุมค่าใช้จ่ายสาธารณูปโภคของ สสน.	ม.ค. - มิ.ย. 66	แผนควบคุมค่าใช้จ่ายสาธารณูปโภคของ สสน.	อน.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก: แบบสอบถามการประเมินความเสี่ยง

ภาคผนวก ข: แบบวิเคราะห์ความเสี่ยง (Bow Tie Diagram)

ภาคผนวก ค: ข้อมูลพื้นฐานของ สสน.

ภาคผนวก ง: คณะอนุกรรมการบริหารความเสี่ยง

ภาคผนวก ก: แบบสอบถามการประเมินความเสี่ยง

แบบสอบถามการประเมินความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 (ระดับองค์กร) สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน)

คำชี้แจง ขอความร่วมมือผู้บริหาร ตอบแบบสอบถามเพื่อประเมินความเสี่ยงของสถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน)

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ชื่อ – นามสกุล.....

ตำแหน่ง .....

ฝ่าย

- ฝ่ายนวัตกรรมสารสนเทศทรัพยากรน้ำ
- ฝ่ายพัฒนาเทคโนโลยีและดิจิทัล
- ฝ่ายจัดการน้ำชุมชน
- ฝ่ายส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและสารสนเทศทรัพยากรน้ำ
- ฝ่ายโครงการพิเศษ ประสานความร่วมมือ และสื่อสารองค์กร
- ฝ่ายนโยบายและยุทธศาสตร์
- ฝ่ายอำนวยความสะดวก

ส่วนที่ 2 นิยามความเสี่ยง

ความเสี่ยง (Risk) หมายถึง **เหตุการณ์ที่มีความไม่แน่นอน และมีโอกาสเกิดขึ้นได้ในอนาคต ซึ่งส่งผลกระทบต่อหรือสร้างความเสียหาย** (ทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน) หรือก่อให้เกิดความล้มเหลวหรือลดโอกาสที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ กลยุทธ์ และเป้าหมายขององค์กร

เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอยู่ในปัจจุบัน ไม่ใช่ความเสี่ยงแต่เป็นปัญหาที่ต้องแก้ไข

ความเสี่ยงมี 3 ความหมายสำคัญที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- 1) เหตุการณ์ (Event): เหตุการณ์โดยทั่วไปสามารถเกิดขึ้นทั้งด้านบวกและด้านลบ อาจเป็นเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งหรือหลายเหตุการณ์ก็ได้ เหตุการณ์ด้านลบจะหมายถึงความเสี่ยง ด้านบวกหมายถึงโอกาส
- 2) ความไม่แน่นอน (Uncertainty): เป็นสถานการณ์ในอนาคตที่ไม่สามารถทำนายสภาวะล่วงหน้า ไม่คาดคิดว่า จะเกิดขึ้นหรือไม่ หรือปรากฏขึ้นอย่างไร การพิจารณาเหตุการณ์ควรคาดคะเนสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อกิจการในอนาคต

3) ความรุนแรง (Severity): เป็นการประเมินว่าแต่ละเหตุการณ์นั้นมีโอกาสที่จะเกิดมากน้อยเพียงใด และหากเกิดขึ้นแล้ว จะส่งผลกระทบต่อองค์กรรุนแรงเพียงใด และนำมาจัดลำดับว่าปัจจัยเสี่ยงใดมีความสำคัญมากน้อยกว่ากันเพื่อจะได้ กำหนดมาตรการตอบโต้กับปัจจัยเสี่ยงเหล่านั้นได้อย่างเหมาะสม

ประเภทความเสี่ยง แบ่งเป็น 6 ประเภท ได้แก่

1. ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk) ความเสี่ยงที่อาจเกิดจากการกำหนดแผนกลยุทธ์ที่ไม่เหมาะสม หรือ ความเสี่ยงเกิดจากการนำกลยุทธ์ไปใช้ไม่ถูกต้อง
2. ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน (Operation Risk) ความเสี่ยงที่เกิดจากกระบวนการทำงานที่ไม่มีประสิทธิภาพ หรือไม่มีประสิทธิภาพ
3. ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk) ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการบริหารและควบคุมทางการเงินและการงบประมาณขององค์กรให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผลกระทบการเงินที่เกิดจากปัจจัยภายนอก อาทิ ข้อบังคับ เกี่ยวกับรายงานทางการเงินของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมบัญชีกลาง สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงานประมาณ รวมทั้ง การจัดสรรงบประมาณไม่เหมาะสม
4. ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ (Compliance Risk) ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับประเด็น ข้อกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หลักเกณฑ์ ประกาศ หรือมติคณะรัฐมนตรี
5. ความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (Technology Risk) ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศในการดำเนินงานขององค์กร ซึ่งจะมีผลกระทบต่อระบบหรือการปฏิบัติงานขององค์กร อาทิ เช่น ความเสี่ยงที่เกิดจากภัยคุกคามทางไซเบอร์ (Cyber Threat)
6. ความเสี่ยงด้านความน่าเชื่อถือขององค์กร (Reputational Risk) ความเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อชื่อเสียง ความเชื่อมั่น และความน่าเชื่อถือขององค์กร

ที่มา: แนวทางการบริหารความเสี่ยงองค์กร COSO Enterprise Risk Management 2017, กระทรวงการคลัง

ข้าพเจ้าได้อ่านและทำความเข้าใจเรียบร้อยแล้ว

ส่วนที่ 3 ประเด็นความเสี่ยงและแผนมาตรการจัดการความเสี่ยง ปิงประมาณ พ.ศ. 2565

ประเด็นความเสี่ยง ปิงประมาณ พ.ศ. 2565 (แบบวิเคราะห์ความเสี่ยง (Bow Tie Diagram))

6. ระดับความเสี่ยง "ก่อน" จัดการ		1. ประเด็นความเสี่ยง		8. ระดับความเสี่ยง "หลัง" จัดการ		
โอกาสเกิด	5 สูงมาก	ระบุชื่อประเด็น	การได้รับจัดสรรงบประมาณอุดหนุนประจำปีไม่เพียงพอต่อการดำเนินงานตามเป้าหมายของ สสน.	โอกาสเกิด	5 สูงมาก	
ความรุนแรง	3 ปานกลาง	ผู้รับผิดชอบ (Owner)	ฝ่าย นย. และ อ. ร่วมกันทุกฝ่าย	ความรุนแรง	2 น้อย	
ระดับความเสี่ยง	ความเสี่ยงสูง (15 คะแนน)			ระดับความเสี่ยง	ความเสี่ยงปานกลาง (10 คะแนน)	
2. สาเหตุของความเสี่ยง			3. ผลกระทบที่เกิดขึ้น			
1	สำนักงานประมาณจัดสรรงบประมาณบุคลากรให้ไม่เต็มอัตรา และจัดสรรงบประมาณค่าเดินทางปี โดยไม่สอดคล้องกับค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริง		1	งบประมาณไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรและค่าใช้จ่ายพื้นฐานที่คิดขึ้นจริง		
2	สำนักงานประมาณคัดลอกประมาณโครงการ เนื่องจากโครงการบางส่วน ไม่ได้ถูกจัดให้เป็นโครงการสำคัญที่รัฐต้องการสนับสนุน		2	ไม่สามารถฟื้นเจ้าหน้าที่ ผู้มีความสามารถในการคิด วิเคราะห์ และพัฒนางานของได้ ในตำแหน่งงานต่างๆ ให้ครบถ้วนตามความต้องการในการดำเนินงานของ สสน.		
			3	การพัฒนาเทคโนโลยี และการขยายงานไม่สามารถดำเนินการได้ตามกรอบเป้าหมายการดำเนินงาน การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศในการสนับสนุนการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศ		
			4	เงินสะสมลดลงอย่างต่อเนื่อง จากการนำใช้สมทบเพื่อการดำเนินงานในส่วนที่ความจำเป็น แต่ได้รับการจัดสรรงบประมาณไม่เพียงพอ		
4. มาตรการจัดการเชิงป้องกันที่มีอยู่ปัจจุบัน			เชื่อมโยงกับสาเหตุที่ #	ผู้รับผิดชอบ		
1	เชิญผู้บริหารระดับสูงของสำนักงาน และเจ้าหน้าที่ซึ่งดูแลงบประมาณของ สสน. เยี่ยมชมผลงานของ สสน. เพื่อให้มีความเข้าใจและเห็นความสำคัญในการทำการกิจของ สสน. ที่มีต่อการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศ		1, 2	ฝ่าย นย.		
2	เสนอโครงการของ สสน. เพื่อบรรจุเข้าเป็นโครงการสำคัญในแผนพัฒนาระดับประเทศ ปี 65 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 แผนมาตรการรองรับกลุ่ม 2565 โครงการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์ชาติ เป็นต้น		2	ทุกฝ่าย		
5. มาตรการจัดการเชิงแก้ไขที่มีอยู่ปัจจุบัน			เชื่อมโยงกับผลกระทบที่ #	ผู้รับผิดชอบ		
1	ปรับแผนโครงการให้สอดคล้องกับงบประมาณที่ได้รับ		3	ทุกฝ่าย		
2	ขออนุมัติใช้เงินสะสม ในส่วนบุคลากร งบดำเนินงาน และงบโครงการที่ได้รับจัดสรรไม่เพียงพอ		1, 3	ทุกฝ่าย		
3	จ้างลูกจ้างโครงการโดยใช้งบประมาณโครงการ		1, 2	ทุกฝ่าย		
4	เสนอขอรับการจัดสรรงบประมาณโครงการจากแหล่งอื่น เช่น กองทุน ววน. กองทุนดิจิทัล งบกลาง เงินอุดหนุนจากภาครัฐ และเอกชน		3	ทุกฝ่าย		
7. แผนมาตรการจัดการความเสี่ยง			เชื่อมโยงกับสาเหตุที่ #	เชื่อมโยงกับผลกระทบที่ #	ระยะเวลาดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
1	สร้างกลยุทธ์ในการหารายได้ เพื่อใช้ในการพัฒนาเทคโนโลยี และขยายงานให้สามารถดำเนินงานได้ตามเป้าหมาย		-	3	ส.ค. - ส.ค. 65	ฝ่าย นย. ร่วมกับทุกฝ่าย
2	แนวทางการบริหารเงินสะสม		-	4	ก.ย. 65	ฝ่าย อ.
3	ควบคุมค่าใช้จ่ายด้านบุคลากร		-	1	มิ.ย. - ต.ค. 65	ฝ่าย นย.

ประเด็นที่ 2 : จำนวนบุคลากรไม่เพียงพอต่อการงานที่เพิ่มขึ้น Operational Risk

6. ระดับความเสี่ยง "ก่อน" จัดการ		1. ประเด็นความเสี่ยง		8. ระดับความเสี่ยง "หลัง" จัดการ		
โอกาสเกิด	5 สูงมาก	ระบุชื่อประเด็น	ความสามารถและจำนวนบุคลากรไม่เพียงพอต่อการรองรับการงานในอนาคต	โอกาสเกิด	4 สูง	
ความรุนแรง	3 ปานกลาง	ผู้รับผิดชอบ (Owner)	ฝ่าย นย. ร่วมกันทุกฝ่าย	ความรุนแรง	2 น้อย	
ระดับความเสี่ยง	ความเสี่ยงสูง (15 คะแนน)			ระดับความเสี่ยง	ความเสี่ยงปานกลาง (8 คะแนน)	
2. สาเหตุของความเสี่ยง			3. ผลกระทบที่เกิดขึ้น			
1	สสน. มีการถึงรอบรวม เดือนธันวาคม และวิเคราะห์ข้อมูลน้ำ และภูมิอากาศ ที่มีผลกระทบต่อน้ำ เพื่อพัฒนาระบบคลังข้อมูลน้ำแห่งชาติเพิ่มขึ้น		1	คุณภาพ/ประสิทธิภาพงาน ไม่เป็นไปตามที่กำหนด เนื่องจากการงานที่ไม่สมดุลกับจำนวนบุคลากร		
2	สสน. ได้รับมอบหมายให้รองรับเคลื่อนย้ายการดำเนินงานในฐานข้อมูลองค์กรในคณะกรรมการ อุตสาหกรรม และคณะทำงานต่างๆ		2	การรับซื้อผลงานไม่บรรลุวัตถุประสงค์ ส่งผลต่อความน่าเชื่อถือขององค์กร		
3	สสน. ได้รับมอบหมายในการร่วมปฏิบัติการเตรียมความพร้อมรับมือภัยพิบัติด้านน้ำ					
4	สสน. ได้รับมอบหมายงานนอกแผนงานเพิ่มขึ้น ในระหว่างปี					
5	สสน. ไม่สามารถเพิ่มอัตราค่าจ้างเจ้าหน้าที่ได้ตามมติคณะรัฐมนตรี					
4. มาตรการจัดการเชิงป้องกันที่มีอยู่ปัจจุบัน			เชื่อมโยงกับสาเหตุที่ #			
1			-			
5. มาตรการจัดการเชิงแก้ไขที่มีอยู่ปัจจุบัน			เชื่อมโยงกับผลกระทบที่ #			
1	ปรับปรุงโครงสร้างจัดแบ่งส่วนงานภายในองค์กร ภายใต้กรอบอัตราค่าจ้างที่มีอยู่เดิม		1, 2			
2	จัดหาบุคลากรที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญให้ตรงตามความต้องการ เพื่อเข้ามาร่วมปฏิบัติงาน โดยมีสัญญาจ้างรายปี		1, 2			
3	สรรหาผู้เชี่ยวชาญที่มาจากภายนอก และเครือข่ายการจัดการน้ำของ สสน. ร่วมเป็นทีมในคณะกรรมการ		1, 2			
4	นำเทคโนโลยีการประจักษ์มาใช้ในการดำเนินงานมาใช้สนับสนุนการประจักษ์และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม		1, 2			
7. แผนมาตรการจัดการความเสี่ยง			เชื่อมโยงกับสาเหตุที่ #	เชื่อมโยงกับผลกระทบที่ #	ระยะเวลาดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
1	การวิเคราะห์ความสมดุลของการงานต่อจำนวนบุคลากร (Workload)		-	1	เม.ย. - ก.ย. 65	ฝ่าย นย. ร่วมกันทุกฝ่าย
2	เสนอขอขยายกรอบอัตราค่าจ้าง		5	-	เม.ย. - ก.ย. 65	ฝ่าย นย.
3	พัฒนาศักยภาพบุคลากร รองรับภารกิจที่จะเพิ่มขึ้นในอนาคต		-	1, 2	เม.ย. - ก.ย. 65	ฝ่าย นย.

ประเด็นที่ 3 : ภัยคุกคามทางไซเบอร์ (Cyber Threat) Technology Risk

6. ระดับความเสี่ยง "ก่อน" จัดการ		1. ประเด็นความเสี่ยง		8. ระดับความเสี่ยง "หลัง" จัดการ		
โอกาสเกิด	3 ปานกลาง	ระบุชื่อประเด็น	ภัยคุกคามทางไซเบอร์ (Cyber Threat)	โอกาสเกิด	3 ปานกลาง	
ความรุนแรง	4 สูง	ผู้รับผิดชอบ (Owner)	ฝ่าย พต.	ความรุนแรง	1 น้อยมาก	
ระดับความเสี่ยง	ความเสี่ยงสูง (12 คะแนน)			ระดับความเสี่ยง	ความเสี่ยงต่ำ (3 คะแนน)	
2. สาเหตุของความเสี่ยง			3. ผลกระทบที่เกิดขึ้น			
1	เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานของสถานีนขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภัยคุกคามทางไซเบอร์ และบทบาทหน้าที่ของตนเองในการป้องกันภัยคุกคามทางไซเบอร์		1	ระบบสารสนเทศมีโอกาสที่จะถูกโจมตีได้ง่ายขึ้น ก่อให้เกิดความเสียหายต่อระบบงาน และภาพลักษณ์ขององค์กร		
2	การดำเนินการตามมาตรการตามประมวลกฎหมายว่าด้วยการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์สำหรับหน่วยงานของรัฐและหน่วยงานโครงสร้างพื้นฐานสำคัญทางสารสนเทศ พ.ศ. 2564 ยังไม่ครบถ้วน					
4. มาตรการจัดการเชิงป้องกันที่มีอยู่ปัจจุบัน			เชื่อมโยงกับสาเหตุที่ #			
1	ใช้อุปกรณ์รักษาความปลอดภัยระดับช่วยป้องกัน		1, 2			
2	มีแผนการจัดฝึกอบรม/สัมมนา/บรรยายเพื่อเผยแพร่และสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของภัยคุกคามทางไซเบอร์และกรณีมีส่วนร่วมในการป้องกันแก่เจ้าหน้าที่ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง		1			
3	ดำเนินการตรวจสอบและประเมินภัยคุกคามทางไซเบอร์ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง		2			
5. มาตรการจัดการเชิงแก้ไขที่มีอยู่ปัจจุบัน			เชื่อมโยงกับผลกระทบที่ #			
1	แผนกู้คืนจากความเสียหาย Disaster recovery plan: DRP		1			
7. แผนมาตรการจัดการความเสี่ยง			เชื่อมโยงกับสาเหตุที่ #	เชื่อมโยงกับผลกระทบที่ #	ระยะเวลาดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
1	ทบทวนและฝึกซ้อมแผนกู้คืนจากความเสียหาย Disaster Recovery Plan: DRP		-	1	เม.ย. - ก.ย. 65	ฝ่าย พต.
2	ดำเนินการตามมาตรการตามประมวลกฎหมายว่าด้วยการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์สำหรับหน่วยงานของรัฐและหน่วยงานโครงสร้างพื้นฐานสำคัญทางสารสนเทศ พ.ศ. 2564 ให้ครบถ้วน		2	-	มิ.ย. - พ.ย. 65	ฝ่าย พต.
3	ติดตามเทคโนโลยีที่ใช้ออกข้อมูลและใช้ป้องกันในเหตุการณ์ที่สำคัญๆ เพื่อเป็นกรอบความรู้ในอนาคต		1, 2	-	มิ.ย. - ก.ย. 65	ฝ่าย พต.

แผนมาตรการจัดการความเสี่ยง ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

<p>ประเด็นความเสี่ยง</p> <p>1. การได้รับจัดสรรงบประมาณอุดหนุนประจำปีไม่เพียงพอต่อการดำเนินงานตามเป้าหมายของ สสน.</p>	➤➤	<p>แผนมาตรการจัดการความเสี่ยง</p> <ul style="list-style-type: none"> สร้างกลยุทธ์ในการหารายได้ เพื่อใช้ในการพัฒนาเทคโนโลยี และขยายงานให้สามารถดำเนินงานได้ตามเป้าหมาย แนวทางการบริหารเงิน-สส-ส ควบคุมค่าใช้จ่ายด้านบุคลากร
<p>2. จำนวนบุคลากรไม่เพียงพอต่อการงานที่เพิ่มขึ้น</p>	➤➤	<ul style="list-style-type: none"> การวิเคราะห์ความสมดุลของการงานต่อจำนวนบุคลากร (Workload) เสนอขอขยายกรอบอัตราค่าจ้าง พัฒนาศักยภาพบุคลากร รองรับภารกิจที่จะเพิ่มขึ้นในอนาคต
<p>3. ภัยคุกคามทางไซเบอร์ (Cyber Threat)</p>	➤➤	<ul style="list-style-type: none"> ทบทวนและฝึกซ้อมแผนกู้คืนจากความเสียหาย Disaster Recovery Plan: DRP ดำเนินการตามมาตรการตามประมวลกฎหมายว่าด้วยการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์สำหรับหน่วยงานของรัฐและหน่วยงานโครงสร้างพื้นฐานสำคัญทางสารสนเทศ พ.ศ. 2564 ให้ครบถ้วน ติดตามเทคโนโลยีที่ใช้ออกข้อมูลและใช้ป้องกันในเหตุการณ์ที่สำคัญๆ เพื่อเป็นกรอบความรู้ในอนาคต

ข้าพเจ้าได้อ่านและทบทวนรายละเอียดเรียบร้อยแล้ว

ส่วนที่ 4 การประเมินความเสี่ยง

1. ท่านเห็นว่า สสน. มีความเสี่ยงประเภทใด (***)โปรดระบุครั้งละ 1 ประเภท)

- ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk)
- ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน (Operation Risk)
- ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk)
- ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ (Compliance Risk)
- ความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (Technology Risk)
- ความเสี่ยงด้านความน่าเชื่อถือขององค์กร (Reputational Risks)

2. โปรดระบุชื่อประเด็นความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น (***)โปรดระบุครั้งละ 1 เดี่ยว)

.....
.....
.....

3. โปรดระบุสาเหตุ

- 1).....
- 2).....
- 3).....

4. ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นหากไม่มีการควบคุมความเสี่ยง

- 1).....
- 2).....
- 3).....

5. มาตรการจัดการเชิงป้องกันที่มีอยู่ปัจจุบัน (ป้องกันสาเหตุ)

- 1).....
- 2).....
- 3).....

6. มาตรการจัดการเชิงแก้ไขที่มีอยู่ปัจจุบัน (แก้ไขผลกระทบ)

- 1).....
- 2).....
- 4).....

7. จากมาตรการจัดการเชิงป้องกันที่มีอยู่ในข้อที่ 5 ท่านคาดว่าจะมีโอกาสเกิดความเสียหายระดับใด

- 5 สูงมาก
- 4 สูง
- 3 ปานกลาง
- 2 น้อย
- 1 น้อยมาก

8. จากมาตรการจัดการเชิงแก้ไขที่มีอยู่ในข้อที่ 6 ท่านคาดว่าจะเมื่อเกิดความเสียหายแล้วผลกระทบจะมีความรุนแรงระดับใด

- 5 สูงมาก
- 4 สูง
- 3 ปานกลาง
- 2 น้อย
- 1 น้อยมาก

แนวทางการให้คะแนนโอกาสที่จะเกิดความเสียหายและความรุนแรงของผลกระทบ (ปรับใช้ตามความเหมาะสม)

ประเด็นที่พิจารณา	ระดับคะแนน				
	1 = น้อยมาก	2 = น้อย	3 = ปานกลาง	4 = สูง	5 = สูงมาก
ความรุนแรงของผลกระทบ					
มูลค่าความเสียหาย	< 1 หมื่นบาท	1 - 5 หมื่นบาท	5 หมื่นบาท - 2 แสนบาท	2 แสนบาท - 1 ล้านบาท	> 1 ล้านบาท
ผลกระทบต่อบุคลากร (ความมั่นคง/ปลอดภัย)	เดือดร้อนรำคาญ	บาดเจ็บเล็กน้อย	ขาดแรงจูงใจในการทำงาน/บาดเจ็บต้องรักษา	รู้สึกไม่มั่นคงในการทำงาน/บาดเจ็บสาหัส	ไม่สามารถรักษาบุคลากรไว้ได้/อันตรายถึงชีวิต
ผลกระทบต่อภาพลักษณ์	น้อยมาก	น้อย	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
ผลกระทบต่อการใช้งานให้บรรลุเป้าหมาย	ไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานอย่างมีนัยสำคัญ	มีผลกระทบต่อปฏิบัติงาน	มีผลให้การปฏิบัติงานล่าช้า/หยุดชะงัก	กระทบต่อการบรรลุเป้าหมายโครงการ/กิจกรรม	กระทบต่อการบรรลุเป้าหมายองค์กร
ผลกระทบต่อผู้รับบริการ	ไม่ได้รับความสะดวกเพียงเล็กน้อย	ไม่สะดวกและได้รับบริการล่าช้า	ไม่สามารถใช้บริการได้ชั่วคราว	ไม่พึงพอใจต่อบริการที่ได้รับ	ไม่ยินดีใช้บริการซ้ำ/ต่อเนื่อง
โอกาสที่จะเกิดความเสียหาย					
ความถี่ในการเกิดเหตุการณ์หรือข้อผิดพลาดในการปฏิบัติงาน (เฉลี่ย)	5 ปี/ครั้ง	2-3 ปี/ครั้ง	1 ปี/ครั้ง	1-6 เดือน/ครั้ง ไม่เกิน 5 ครั้ง/ปี	1 เดือน/ครั้ง หรือมากกว่า
โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	สูง	สูงมาก

9. มาตรการจัดการที่ท่านเสนอแนะให้มีการดำเนินการเพิ่มเติมในอนาคต เพื่อลด/หลีกเลี่ยง สาเหตุการเกิดความเสียหายและบรรเทาความรุนแรงของผลกระทบ

- 1).....
- 2).....
- 3).....

หากท่านคิดว่า สสน. มีประเด็นความเสี่ยงประเภทอื่น หรือประเด็นอื่น
ท่านสามารถทำแบบสอบถามได้มากกว่า 1 ครั้ง

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ภาคผนวก V: แบบวิเคราะห์ความเสี่ยง (Bow Tie Diagram)

6. ระดับความเสี่ยง "ก่อน" จัดการ		1. ประเด็นความเสี่ยง		8. ระดับความเสี่ยง "หลัง" จัดการ	
โอกาสเกิด		ระบุชื่อประเด็น		โอกาสเกิด	
ความรุนแรง		ผู้รับผิดชอบ (Owner)		ความรุนแรง	
ระดับความเสี่ยง				ระดับความเสี่ยง	

2. สาเหตุของความเสี่ยง		3. ผลกระทบที่เกิดขึ้น	
1		1	
2		2	
3		3	

4. มาตรการจัดการเชิงป้องกันที่มีอยู่ปัจจุบัน		เชื่อมโยงกับสาเหตุที่ #	ผู้รับผิดชอบ
1			
2			
3			

5. มาตรการจัดการเชิงแก้ไขที่มีอยู่ปัจจุบัน		เชื่อมโยงกับสาเหตุที่ #	ผู้รับผิดชอบ
1			
2			
3			

7. แผนมาตรการจัดการความเสี่ยง	เชื่อมโยงกับสาเหตุที่ #	เชื่อมโยงกับผลกระทบที่ #	ระยะเวลาดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
1				
2				
3				

ภาคผนวก ค: ข้อมูลพื้นฐานของ สสน.

1. ประวัติความเป็นมา

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงห่วงใยสถานการณ์น้ำของประเทศไทย ได้พระราชทานพระราชดำริให้ Massachusetts Institute of Technology (MIT) เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาแหล่งน้ำร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (กปร.) และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) โดยจัดให้มีการพัฒนากลไกการรวบรวมข้อมูลและประสานงานระหว่างหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดการกับปัญหาน้ำของประเทศไทย เกิดเป็น “โครงการระบบเครือข่ายเพื่อการจัดการทรัพยากรน้ำแห่งประเทศไทย” ขึ้นเมื่อปี 2541 ดำเนินการโดยหน่วยปฏิบัติการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์สมรรถนะสูง ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) ได้พัฒนาระบบสารสนเทศเชื่อมต่อและเก็บรวบรวมข้อมูลทรัพยากรน้ำลุ่มน้ำเจ้าพระยาทั้งหมดจากหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง แล้วสำเนากระจายข้อมูลกลับไปให้หน่วยงานต่างๆ ได้ใช้ข้อมูลร่วมกัน ระบบใช้ได้จริงในปี 2545 เกิดเป็นกลไกในการประสานงาน ประกอบการตัดสินใจ และดำเนินการได้

ในปี 2547 ได้ยกระดับโครงการดังกล่าว จัดตั้งเป็น “สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร” ภายใต้สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นสถาบันวิจัยและพัฒนาในด้านการจัดการสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร โดยเฉพาะ และได้มีการตรา “พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร (องค์การมหาชน) พ.ศ. 2551” เมื่อวันที่ 1 มกราคม 2552 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นองค์การที่ทำการวิจัยและพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีรวมทั้งรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลในด้านการจัดการสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร และนำเสนอผลการวิจัยและพัฒนาเพื่อให้องค์การต่างๆ นำไปใช้ประโยชน์ในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำและการเกษตร ตลอดจนส่งเสริมความร่วมมือทั้งในประเทศและต่างประเทศในการวิจัยและพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในด้านการจัดการสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร และบริการถ่ายทอดเทคโนโลยีที่เป็นผลการวิจัยและพัฒนาของสถาบันให้ประชาชนและชุมชนนำไปใช้ประโยชน์ได้โดยสะดวกและเกิดประสิทธิผล

ต่อมาเพื่อให้สอดคล้องกับภารกิจด้านการพัฒนาระบบคลังข้อมูลน้ำและภูมิอากาศของสถาบันฯ และพระราชบัญญัติองค์การมหาชน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559 ได้มีการปรับปรุงพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการจัดตั้งสถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร (องค์การมหาชน) เป็นพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน) พ.ศ. 2562 ขึ้น โดยสถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร (องค์การมหาชน) เปลี่ยนเป็น สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน) ใช้ชื่อย่อ สสน. และ ชื่อภาษาอังกฤษเป็น "Hydro - Informatics Institute (Public Organization)" ใช้ชื่อย่อว่า "HII" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นองค์การที่ รวบรวม เชื่อมโยง บูรณาการ และวิเคราะห์ข้อมูลน้ำและภูมิอากาศที่มีผลกระทบต่อน้ำจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาให้เป็นระบบคลังข้อมูลน้ำแห่งชาติ รวมทั้งให้บริการข้อมูล

เพื่อสนับสนุนการพัฒนาและบริหารจัดการน้ำของประเทศ รวมถึงทำการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการจัดการสารสนเทศทรัพยากรน้ำและระบบบริหารจัดการน้ำ ส่งเสริมความร่วมมือทั้งในประเทศและต่างประเทศในการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการจัดการสารสนเทศทรัพยากรน้ำ นำเสนอและถ่ายทอดผลการวิจัยและพัฒนาเพื่อให้หน่วยงานต่างๆ นำไปใช้ประโยชน์ในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ และให้บริการถ่ายทอดเทคโนโลยีที่เป็นผลการวิจัยและพัฒนาของสถาบันให้ภาครัฐ ภาคเอกชน ชุมชน และประชาชน ทั้งในประเทศและต่างประเทสนำไปใช้ประโยชน์ได้โดยสะดวกและเกิดประสิทธิผล

2. วิสัยทัศน์

“เป็นคลังข้อมูลและคลังความรู้ที่ทันสมัยเพื่อสนับสนุนให้ประเทศไทยเกิดการบริหารจัดการน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ และถ่ายทอดขยายผลการใช้งานโดยสร้างและพัฒนาเครือข่าย”

3. พันธกิจ

1 วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี และนวัตกรรม ด้านสารสนเทศทรัพยากรน้ำ และการเพิ่มประสิทธิภาพคลังข้อมูลน้ำแห่งชาติ

2 บูรณาการข้อมูล และให้บริการระบบคลังข้อมูลน้ำแห่งชาติเพื่อสนับสนุนการพัฒนาและบริหารจัดการน้ำของประเทศ

3 สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม ด้านสารสนเทศทรัพยากรน้ำทั้งในและต่างประเทศ

4 นำเสนอและถ่ายทอดผลการวิจัยและพัฒนา และส่งเสริมให้ภาครัฐ ภาคเอกชน ชุมชน และประชาชนนำไปใช้ประโยชน์

4. การวิเคราะห์ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก (SWOT Analysis)

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกองค์กรที่จะมีผลกระทบต่อความสำเร็จในการดำเนินงานและความเสี่ยงที่มีโอกาสเกิดขึ้น โดยปัจจัยภายในองค์กร ได้แก่ จุดแข็ง (Strengths) และ จุดอ่อน (Weaknesses) และปัจจัยภายนอกองค์กร ได้แก่ โอกาส (Opportunities) และอุปสรรค (Threats) ขององค์กร มีดังนี้

Hydro - Informatics Institute SWOT Analysis

S

trengths

1. เป็นหน่วยงานที่พัฒนาระบบคลังข้อมูลน้ำแห่งชาติ ตามกฎหมายจัดตั้งหน่วยงาน
2. เป็นหน่วยงานต้นแบบของการใช้ Technology ในการบริหารจัดการน้ำ
3. มีตัวอย่างความสำเร็จด้านการบริหารจัดการน้ำระดับชุมชน ที่ได้รับการยอมรับจากทุกภาคส่วน
4. มีเครือข่ายการทำงานด้านการวิจัยประยุกต์ และขยายผลการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศทั้งในประเทศและต่างประเทศ
5. มีบุคลากรที่มีทักษะความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง และความชำนาญด้านสารสนเทศ ในระดับที่สามารถริเริ่มและพัฒนาเทคโนโลยีใหม่ๆ มาปรับใช้ได้
6. มีโครงสร้างการบริหารงานที่มีความคล่องตัวต่อการบริหารจัดการสูง และบูรณาการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ

W

eaknesses

1. บุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านยังไม่เพียงพอต่อการพัฒนาองค์กรในระยะยาว
2. กระบวนการสร้างความเข้าใจในงานภายในองค์กรยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร
3. ยังไม่มีการวิเคราะห์ภาระงานของแต่ละกลุ่มงานย่อยในองค์กรที่ชัดเจน รวมถึงการจัดลำดับความสำคัญของงานในภาพรวมขององค์กรยังไม่ชัดเจน
4. ทบทวนกลยุทธ์การหารายได้นอกเหนือจากแหล่งเงินงบประมาณแผ่นดินให้ชัดเจน

O pportunities

1. ประเทศให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการน้ำโดยกำหนดเป็นยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทของประเทศ และสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีด้านการจัดการน้ำ รวมถึงนานาชาติยังให้ความสำคัญด้านน้ำ
2. มีส่วนร่วมกำหนดแผนและทิศทางการทำงานของประเทศ ในฐานะกรรมการ อนุกรรมการ คณะทำงานระดับประเทศ รวมถึงมีเครือข่ายการจัดการน้ำชุมชน
3. เพิ่มโอกาสขยายความร่วมมือกับสถาบันการอุดมศึกษา จากการควมรวมกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และอุดมศึกษา

T hreats

1. สภาวะเศรษฐกิจของประเทศที่ถดถอย ส่งผลกระทบต่อการจัดสรรงบประมาณและเกิดนโยบายควบคุมค่าใช้จ่ายขององค์การมหาชน
2. การเปลี่ยนแปลงนโยบายของรัฐบาล ทำให้การทำงานขาดความต่อเนื่องและไม่ชัดเจน
3. ภัยพิบัติที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานในระดับประเทศหรือต่างประเทศ (เช่น Health disaster)
4. ตลาดแรงงานทางด้านอาชีพที่เกี่ยวข้องกับสายงานหลักของ สสน. มีจำกัดและแข่งขันสูง
5. สสน. และ ผลงานของ สสน. ยังไม่เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย

ภาคผนวก ง: คณะอนุกรรมการบริหารความเสี่ยง

สสน. แต่งตั้งคณะอนุกรรมการบริหารความเสี่ยง ตามคำสั่งคณะกรรมการสถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ ที่ 2/2563 ลงวันที่ 16 มีนาคม 2563 โดยมีองค์ประกอบ หน้าที่และอำนาจ ดังนี้

องค์ประกอบ

1) ศาสตราจารย์ ชิดชนก เหลือสินทรัพย์	เป็น ประธานอนุกรรมการ
2) นายธาดา เตียประเสริฐ	เป็น อนุกรรมการ
3) นายเพิ่มสุข สัจจาภิวัฒน์	เป็น อนุกรรมการ
4) ผู้อำนวยการฝ่ายนโยบายและยุทธศาสตร์	เป็น อนุกรรมการ
5) ผู้อำนวยการฝ่ายอำนวยการ	เป็น อนุกรรมการ
6) หัวหน้างาน งานยุทธศาสตร์แผนงานและงบประมาณ	เป็น เลขานุการ

หน้าที่และอำนาจ

- 1) เสนอแนะนโยบายและกรอบการบริหารความเสี่ยงของสถาบันต่อคณะกรรมการ
- 2) ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะในการประเมินและจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง รวมทั้งควบคุมและติดตามผลการบริหารความเสี่ยงของสถาบันเพื่อลดโอกาสและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตการดำเนินงานของสถาบัน
- 3) เพื่อประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ ให้อนุกรรมการบริหารความเสี่ยงมีอำนาจเชิญบุคคลภายนอกซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิเฉพาะด้านเข้าร่วมประชุมในการพิจารณาเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยให้บุคคลภายนอกดังกล่าวได้รับคำตอบแทนตามระเบียบของสถาบัน
- 4) ดำเนินการอื่นใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย